

dr Dorota Dukwicz
Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla
Polskiej Akademii Nauk
<https://orcid.org/0000-0002-1135-589X>

Autoreferat

1. Imię i nazwisko.

Dorota Joanna Dukwicz (publikacje podpisuję: Dorota Dukwicz)

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe lub artystyczne – z podaniem podmiotu nadającego stopień, roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej.

- 1997: magisterium „Rosja wobec sprawy dysydenckiej na sejmie rozbiorowym 1773-1775” (napisane pod kierunkiem prof. Zofii Zielińskiej; w Instytucie Historycznym Uniwersytetu Warszawskiego)
- 2008: doktorat „Polityka rosyjska wobec Rzeczypospolitej w dobie sejmu rozbiorowego 1773-1775” (napisany pod kierunkiem prof. Wojciecha Kriegseisena; obroniony w Instytucie Historii im. Tadeusza Manteuffla PAN)

3. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych lub artystycznych.

- od 01.10.2007 do 30.04.2008 r. na stanowisku asystenta, IH PAN
- od 01.05.2008 do 30.04.2017 r. na stanowisku adiunkta, IH PAN
- od 01.05.2017 do 30.09.2019 r. na stanowisku specjalisty badawczo-technicznego, IH PAN
- od 01.10.2019 na stanowisku adiunkta, IH PAN

4. Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.).

Moim najważniejszym osiągnięciem badawczym, które stanowi istotny wkład w rozwój nauki, jest monografia (mój wkład autorski to 100%) *Na drodze do pierwszego rozbioru. Rosja i Prusy wobec Rzeczypospolitej w latach 1768-1771*, (Warszawa 2022) wydana przez Wydawnictwo IH PAN; recenzentami wydawniczymi byli prof. prof. Jerzy Dygdała i Zbigniew Anusik. Książka jest efektem projektu NCN Opus 2018/29/B/HS3/01149 „Między Petersburgiem a Berlinem. Rzeczpospolita w świetle stosunków prusko-rosyjskich w dobie konfederacji barskiej i pierwszego rozbioru”, który jako kierownik realizowałam w latach 2019-2022. W istocie praca ta jest zwieńczeniem wielu lat pracy nad wyjaśnieniem genezy, okoliczności i przebiegu pierwszego rozbioru Rzeczypospolitej. Jest to studium z zakresu historii politycznej, a zarazem historii dyplomacji, przy czym w odróżnieniu od klasycznych prac z tego zakresu wskazałam także na działania poszczególnych aktorów sceny politycznej, analizowałam ich ambicje, emocje, ograniczenia, którym podlegali, stawiałam pytania o racjonalne przesłanki podejmowanych decyzji, interesował mnie przepływ i obieg informacji politycznych.

Rozbiór jest jednym z wielkich tematów historiografii nie tylko polskiej, ale także europejskiej. Ma olbrzymią, narastającą od wieku XIX w. wielojęzyczną literaturę przedmiotu. Obficie wykorzystując dorobek poprzedników oraz materiał źródłowy z archiwów rosyjskich, pruskich i polskich (w zakresie materiałów austriackich korzystałam głównie z edycji źródłowych, po sprawdzeniu w wiedeńskich archiwach wartości owych edycji) pokusiłam się o całkowitą zmianę paradygmatu wyjaśnienia decyzji rozbiorowej. Książka składa się z trzech dużych części: 1768–1769 – kryzys „systemu północnego”, 1769 – wahania polskiej polityki Rosji, 1770–1771 – rozbiór, z których każda podzielona została na rozdziały, te zaś na podrozdziały. Całość poprzedza wstęp, w którym zarysowałam interesujące mnie problemy badawcze, rosyjską koncepcję „systemu północnego” oraz przedstawiłam wykorzystaną bazę źródłową. Pracę wieńczy zakończenie (w wersji polsko- i angielskojęzycznej) sumujące ustalenia zaprezentowane wcześniej. W pierwszej części książki wyszłam od analizy tajnej konwencji rosyjsko-pruskiej z 1767 r. oraz stosunku obu sojuszników do narzuconej Rzeczypospolitej przez Rosję gwarancji z 1768 r. Już w pierwszym rozdziale wskazałam na pojawienie się kluczowego dla zrozumienia zamiarów obu stron pojęcia *dédommagements* w trakcie rosyjsko-pruskich negocjacji z 1767 r. Jego użycie i kontekst, w którym się pojawia, wskazuje jednoznacznie na istnienie trwałych tendencji rozbiorowych w politycznym dyskursie sojuszników wokół problemów polskich. Pokazałam także, jak jednostronna rosyjska gwarancja ograniczyła pruski udział w decyzjach dotyczących Rzeczypospolitej. Następnie wyjaśniłam, jak wybuch konfederacji barskiej, a potem także wojny tureckiej wpłynęły na

postrzeganie spraw polskich w Petersburgu i Berlinie, dowodząc, jak dalece oba dwory różniły się w nadziejach związanych z rozwojem sytuacji w państwie polsko-litewskim. *Gros* narracji w drugiej części książki poświęciłam dwóm zagadnieniom: wątkom polskim w trakcie negocjacji o odnowienie sojuszu rosyjsko-pruskiego oraz samodzielnym próbom Rosji odbudowania kontroli nad zrewoltowaną Rzeczpospolitą, wskazując przy tym, że – wbrew temu, co uważało dotąd wielu historyków – celem Petersburga nie było szybkie zakończenie wojny barskiej. Pokazałam, jak brak gotowości rosyjskich elit władzy do ustępstw wobec żądań strony polskiej uniemożliwił odbudowanie dominacji rosyjskiej w Rzeczypospolitej. Jednym z najważniejszych ustaleń z tej części było wskazanie, że tzw. plan Lynara z lutego 1769 r. nie był – jak chciała większość badaczy – nieudanym pruskim sondażem rozbiorowym, a stanowił odpowiedź na rosyjską prośbę o wskazanie przez Fryderyka II konkretnego zakresu pożądanych nabytków terytorialnych kosztem Rzeczypospolitej i przyczynił się do wprowadzenia do rosyjsko-pruskiego dyskursu kwestii udziału Austrii w ewentualnym rozbiorze. Wyjaśniłam także, jakie były cele misji nowego rosyjskiego ambasadora w Warszawie i pokazałam, jak całkowite fiasko jego starań przyczyniło się do powstania w Petersburgu (mylnego) przekonania o załamaniu się dotychczasowego systemu rosyjskiej dominacji w Rzeczypospolitej, co zaowocowało decyzją o rozbiorze. Ostatnią część książki otworzyłam opisem powolnego, inspirowanego z Petersburga zbliżenia rosyjsko-pruskiego, które osiągnęło swoje apogeum podczas wizyty w Petersburgu księcia Henryka Pruskiego. Dowiodłam także, że w przededniu przyjazdu Hohenzollerna do rosyjskiej stolicy ujawniono Prusom decyzję o wycofaniu się Rosji z gwarancji terytorialnej udzielonej Rzeczypospolitej w 1768 r. Przekazano także wiadomość o gotowości sięgnięcia przez Katarzynę II po nabytki kosztem Polski oraz zaproszono Prusy do pacyfikacji państwa polsko-litewskiego, co było jednoznaczne z zaproszeniem do rozbioru. Opisałam szczegółowo wstępny etap negocjacji rozbiorowych, wskazując na dominującą pozycję Rosji w tych rozmowach. Następnie wyjaśniłam, w jaki sposób misja do Warszawy kolejnego rosyjskiego ambasadora Kaspra Salderna przyczyniła się do otwarcia drogi do praktycznego zrealizowania zamysłu rozbiorowego.

W monografii *Na drodze do pierwszego rozbioru. Rosja i Prusy wobec Rzeczypospolitej w latach 1768-1771* dowiodłam, że decyzja o rozbiorze zapadła znacznie wcześniej niż dotąd sądzono, bo najpewniej na przełomie 1769 i 1770 r. Pokazałam, że nie była ona wynikiem impulsu, lecz wyborem od dawna obecnego w polskiej polityce Rosji rozwiązania; była skutkiem, a jednocześnie przejawem kryzysu polityki prowadzonej w duchu „systemu północnego” i w końcu była odstępstwem od zasady traktowania w sposób bezwzględnie

nadrzędny rosyjskich interesów w stosunku do interesów sojuszników. Katarzyna II uznała, że wspólne z Prusami i Austrią sięgnięcie po „wynagrodzenie” kosztem Rzeczypospolitej przyniesie jej więcej korzyści niż zagrożeń i – na dłuższą metę - nie zaszkodzi ani mocarstwowej pozycji Imperium, ani jej własnemu panowaniu. Opanowanie zaś sytuacji w Rzeczypospolitej w połączeniu z (przejściowym) zażegnaniem kryzysu w Szwecji i zwycięstwem nad Turcją wzmocni Rosję na arenie międzynarodowej oraz utwierdzi władzę carycy, także wobec rosyjskich elit przychylnych pozyskiwaniu nowych terytoriów.

Omówiona monografia wpisuje się w najważniejszy nurt moich badań – studia nad dziejami politycznymi Rzeczypospolitej epoki stanisławowskiej ze szczególnym uwzględnieniem relacji z sąsiednimi mocarstwami, zwłaszcza Rosją, ale także Prusami i Austrią. Do tego samego nurtu badawczego należy moja wcześniejsza monografia (mój wkład autorski to 100%) *Rosja wobec Sejmu Rozbiorowego Warszawskiego (1772-1775)* (Warszawa 2015). Książka ta powstała na bazie doktoratu. W oparciu o unikatowe źródła z archiwów rosyjskich przedstawiłam w niej polską politykę Rosji w okresie sejmu rozbiorowego, gdy Petersburg odbudowywał system dominacji nad Rzeczpospolitą po dopuszczeniu państw niemieckich do podziału polsko-litewskiego terytorium. W tym samym nurcie badawczym mieści się kilka artykułów poświęconych szczegółowym kwestiom dotyczącym stosunków polsko-rosyjskich. Są to: opublikowany przed doktoratem tekst *Restricted Sovereignty of the Sejm. The Plenipotentiary Delegation and Ratification of the First Partition Treaty* (w: *Separation of Powers and Parliamentarism: the Past and the Present: Law, Doctrine, Practice*, red. W. Uruszczak, K. Baran, A. Karabowicz, Warszawa 2007, Wydawnictwo Sejmowe, s. 454-467) oraz pochodzące z okresu po doktoracie teksty *Czy konfederacja barska była przyczyną pierwszego rozbioru Polski? (Rosja wobec Rzeczypospolitej w latach 1769-1771)* (w: *Konfederacja barska. Jej konteksty i tradycje*, red. A. Buchmann, A. Danilczyk, Warszawa 2010, Wydawnictwo DiG, s. 103-116), *The Internal Situation in the Polish-Lithuanian Commonwealth (1769–1771) and the Origins of the First Partition (In the Light of Russian Sources)* (“Acta Poloniae Historica” 103, 2011, s. 67-84), najpopularniejszy wśród szerszej publiczności spośród wszystkich moich artykułów tekst poświęcony problemowi korupcji wśród elit Rzeczypospolitej *Sekretne wydatki rosyjskiej ambasady w Warszawie w latach 1772-1790* (w: *Gospodarka, społeczeństwo, kultura w dziejach nowożytnych. Studia ofiarowane Pani Profesor Marii Boguckiej*, red. A. Karpiński, E. Opaliński, T. Wiślicz, Warszawa 2010, Wydawnictwo DiG, s. 449-465), czy ściśle związany z dziejami politycznymi tekst na temat okoliczności powołania KEN na sejmie rozbiorowym „l’humanité [...] m’oblige à contribuer aux progrès de l’instruction en Pologne” - czyli o

kulisach ustanowienia Komisji Edukacji Narodowej („Przegląd Historyczny” 109, 2018, 1, s. 73-93).

Nieco wyodrębnionym wątkiem w tych badaniach są teksty poświęcone polityce i postawie króla Stanisława Augusta wobec rosyjskiej dominacji: *Stanisław August wobec pierwszego rozbioru* (w: *Stanisław August i jego Rzeczpospolita. Dramat państwa, odrodzenie narodu*, red. A. Sołtys, Z. Zielińska, Warszawa 2013, wyd. Zamek Królewski w Warszawie, s. 101-115), *Stanisław August w świetle korespondencji z Franciszkiem Ksawerym Branickim 1769-1770* (w: *W cieniu wojen i rozbiorów. Studia z dziejów XVIII i początków XIX wieku*, red. U. Kosińska, D. Dukwicz, A. Danilczyk, Warszawa 2014, Wydawnictwo Neriton, s. 277-309), *Od przyjaźni do wrogości. Franciszek Ksawery Branicki i Stanisław August - nie tylko w świetle Pamiętników oraz Kontakty króla Stanisława Augusta z ambasadorami Katarzyny II w Warszawie w świetle Pamiętników królewskich* (oba teksty w: *Pamiętniki Stanisława Augusta i ich bohaterowie*, red. A. Grześkowiak-Krwawicz, Warszawa 2015, Ośrodek Badań nad Epoką Stanisławowską, Muzeum Łazienki Królewskie, s. 293-313, 265-291). Do tego nurtu włączyć można także przywołany wyżej artykuł na temat ustanowienia Komisji Edukacji Narodowej.

Nie stronię także od poszukiwania ujęć metodologicznych przydatnych do badania historii politycznej i wzbogacających mój warsztat badawczy. Dowodem na to próba prakseologicznego podejścia do tematyki dyplomatycznej, którą podjęłam w tekście: *Ambassadors' Reports or Governors' Accounts? The Russian Diplomatic Correspondence from the Polish-Lithuanian Commonwealth in the Second Half of 18th Century* (w: *Berichten als kommunikative Herausforderung Europäische Gesandtenberichte der Frühen Neuzeit in praxeologischer Perspektive*, red. T. Dorfner, T. Kirchner, K. Roll, Köln Wien 2021, Böhlau Verlag, s. 79-89).

Osobnym obszarem moich zainteresowań badawczych jest edytorstwo źródeł oraz powiązana z tym historia historiografii. Najważniejszym osiągnięciem na tym polu jest wydanie wspólnie z dr Ewą Zielińską (mój wkład autorski to 50%) pierwszego tomu protokołów rozmów króla Stanisława Augusta z rosyjskim ambasadorem rezydującym w Warszawie *Entretiens du roi Stanislas Auguste avec Otto Magnus von Stackelberg (1773-1775)* (Warszawa 2017) w formie komentowanej monografii edytorskiej. Jestem pomysłodawcą tej edycji i autorem koncepcji wydawniczej. Zachowane protokoły to unikatowe źródło, o zasadniczym charakterze dla studiów nad problemem rosyjskiej dominacji nad Rzeczpospolitą w epoce stanisławowskiej. W trakcie prac nad edycją udało się także poczynić wiele nowych ustaleń na temat funkcjonowania Gabinetu Stanisława Augusta. Dzięki edycji słabo dotąd znane źródło weszło do obiegu naukowego.

Do tego samego nurtu moich zainteresowań badawczych zaliczam kilka artykułów: *Publication of Prussian Diplomatic Materials in the Sbornik Imperatorskogo Russkogo Istoricheskogo Obshchestva as a Tool of the Politics of History of the Russian Empire: Remarks on the Completeness of the Edition* („Kwartalnik Historyczny”, vol. CXXVII, no. 4/2020 English-Language Edition, 2020, s. 47–76); *O potrzebie szerokiego spojrzenia na źródło, jego kontekst historyczny i kulturowy. Uwagi na marginesie książki "Emigracyjne listy generała Jana Komarzewskiego do króla Stanisława Augusta Poniatowskiego"* („Studia Źródłoznawcze” 51, 2013, s. 177-182); *Kilka słów na temat historiografii pierwszego rozbioru* (w: Władysław Konopczyński, *Pierwszy rozbiór Polski*, Kraków 2010, Wydawnictwo Arcana, s. XLVII-LI). Za najważniejszy z powyższych tekstów uznaję ten dotyczący edycji pruskiej korespondencji dyplomatycznej opublikowanej w SIRIO, które uchodzi za kompletne i wiarygodne wydawnictwo. Dzięki porównaniu edycji z postawą źródłową ustaliłam, że dla lat konfederacji barskiej i pierwszego rozbioru edycja obejmuje jedynie około 40 % zachowanego materiału, a dobór tekstów do publikacji oraz sposób ich wydania podlegał daleko idącej kontroli mającej na celu zafałszowanie agendy stosunków rosyjsko-pruskich. Ustalenie to pozwala podważyć wiarygodność wielu publikacji, których autorzy bazowali jedynie na pruskich depeszach wydanych w SIRIO, nie sięgając do archiwaliów.

Moje zainteresowania historią historiografii obejmują także studia nad warsztatem naukowym i spuścizną najważniejszych badaczy epoki stanisławowskiej. Z tego nurtu wyrosły artykuły: *Krytyka naukowa Jerzego Michalskiego* (w: *W kręgu badaczy dziejów politycznych XVIII wieku: Józef Feldman — Emanuel Rostworowski — Jerzy Michalski*, red. W. Kriegseisen, Z. Zielińska, Warszawa 2010, Wydawnictwo Naukowe Semper, s. 137-160), *Warsztat badacza wieku XVIII w „Historyce” Władysława Konopczyńskiego* (w: *Władysław Konopczyński jako badacz dziejów XVIII wieku*, red. Z. Zielińska, W. Kriegseisen, Warszawa 2014, wyd. Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk, Instytut Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego, s. 167-189) oraz artykuł recenzyjny napisany wspólnie z prof. Wojciechem Kriegseisenem (mój udział autorski to 50%) *L'Embarras de richesses, czyli czemu poświęcona jest nowa książka o Sejmie Czteroletnim - historii idei, historii politycznej, czy historii kultury? Richard Butterwick, Polska rewolucja a Kościół katolicki. 1788-1792* („Kwartalnik Historyczny” 2014, 3, s. 601-611).

Nieco wyodrębnionym nurtem w moich badaniach są studia nad postawami społeczeństwa szlacheckiego w dobie rozbiorowej. Tu stawiając pytania o przyczyny stosunkowo słabego bezpośredniego oddźwięku społecznego na pierwszy rozbiór przedstawiłam hipotezę, że doświadczenie wieloletniej nieszczęsności i obecności obcych wojsk na terenie

Rzeczypospolitej było główną przyczyną, dla której szlachta stosunkowo szybko pogodziła się z utratą części terytorium państwa i przyjęła postawę dostosowania. Kwestię tę omówiłam w tekstach: *Czy rozbiór był wstrząsem? Problem reakcji społeczeństwa szlacheckiego Rzeczypospolitej na zabór części terytorium oraz utratę suwerenności w okresie pierwszego rozbioru* (w: „*My i oni*”. *Społeczeństwo nowożytnej Rzeczypospolitej wobec państwa*, red. W. Kriegseisen, Warszawa 2016, Wydawnictwo IH PAN, s. 355-377) oraz *O problemie reakcji społeczeństwa szlacheckiego na pierwszy rozbiór raz jeszcze. Uwagi na kanwie edycji korespondencji i gazetek rękopiśmiennych Jędrzeja Kitowicza* („*Kwartalnik Historyczny*” 2020, 3, s. 647-666).

W obszarze zainteresowania społeczeństwem staropolskim mieszczą się także opracowania, które przygotowałam dla *Polskiego słownika biograficznego*. Przed doktoratem samodzielnie napisałam cztery biogramy (*Sobolewski Stanisław*, *Stadnicki Franciszek*, *Staniszewski Tadeusz*, *Staniszewski Zygmunt*). Po doktoracie zaś wspólnie z prof. Michałem Zwierzykowskim opracowałam trzy kolejne duże biogramy (*Sułkowski Antoni*, *Sułkowski Augusta*, *Sułkowski Franciszek*). W przypadku tych ostatnich mój udział autorski to 50%.

Najnowszym obszarem badawczym, którym się zajmuję, jest problem modernizacji struktur państwa w drugiej połowie XVIII w. W tym nurcie mieści się tekst na temat antymorowych działań Gabinetu Stanisława Augusta: „*Szalone zabobony prostactwa, którzy zapowietrzonym trupom titulo upiórów zęby wyrrywali i krew ich ssali*”, czyli o polskich planach kordonu sanitarnego w czasie konfederacji barskiej (w: *Czystość i brud. Higiena nowożytna (XV-XVIII w.)*, red. W. Korpalska, W. Ślusarczyk, Bydgoszcz 2015, wyd. Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera, s. 297-310). Wskazałam w tym tekście na modernizacyjne nurty w polityce sanitarnej króla i na zderzenie tradycyjnych przekonań i rozwiązań z oświeceniową świadomością elit rządzących Rzeczpospolitą. Kontynuując badanie tendencji modernizacyjnych zajmuję się obecnie problemem akcji kartowania (tj. tworzenia map) obszarów Rzeczypospolitej z inicjatywy Stanisława Augusta w drugiej połowie panowania tego władcy. Stąd wzięły się moje studia nad postacią królewskiego geografa Karola Hermana de Perthéesa, które na razie zaowocowały dwoma referatami: „Karol Perthées i jego ‘Memoriały’” na seminarium Komisji Geografii Historycznej Polskiego Towarzystwa Historycznego oraz „Karol Perthées - szkice do portretu królewskiego geografa” na cyklicznym seminarium „Z warsztatów badaczy oświecenia”, organizowanym w Instytucie Badań Literackich PAN, w ramach działań Pracowni Literatury Oświecenia.

Ponadto w okresie po doktoracie zredagowałam od strony naukowej tom zbiorowy *Bracia Zahuscy – ich epoka i dzieło. Zbiór studiów* (Warszawa 2011, wyd. Biblioteka Narodowa);

byłam też współredaktorem z prof. Urszulą Kosińską oraz dr. Adamem Danileczykiem monografii zbiorowej *W cieniu wojen i rozbiorów. Studia z dziejów XVIII i początków XIX wieku* (Warszawa 2014, Wydawnictwo Neriton).

W sumie jestem autorem dwóch monografii, redaktorem lub współredaktorem naukowym dwóch tomów zbiorowych. Ponadto w okresie po doktoracie przygotowałam (wspólnie z E. Zielińską) jedną edycję źródłową; napisałam dwanaście artykułów opublikowanych w tomach zbiorowych i sześć (w tym jeden współautorski) w czasopiśmie. Przygotowałam (wspólnie z M. Zwierzykowskim) trzy biogramy do PSB. Jestem autorem trzech recenzji napisanych dla czasopism naukowych oraz dwóch recenzji wydawniczych. W okresie po doktoracie kierowałam grantem NCN i uczestniczyłam w dwóch kolejnych.

Ponadto staram się aktywnie uczestniczyć w życiu konferencyjnym. Wszystkie wystąpienia konferencyjne wpisują się we wskazane wyżej pola badawcze. W okresie po uzyskaniu doktoratu wygłosiłam 18 referatów na konferencjach, otwartych seminariach oraz kongresach krajowych i międzynarodowych (poniżej spis w układzie chronologicznym):

1. „Dramat jednostki wobec dramatu narodu. Stanisław August wobec upadku państwa”, II Kongres Badaczy Osiemnastego Wieku (Kraków 21 X 2011, IH UJ, Polskie Towarzystwo Badań nad Wiekiem Osiemnastym)
2. „Początki kształtowania się stronnictwa królewskiego na Litwie (kampania sejmikowa 1773 roku)”, X Międzynarodowa Konferencja Naukowa Wielkie Księstwo Litewskie w XVIII wieku: między tradycjami a innowacjami, (Wilno 24 XI 2011, Instytut Historii Litwy, Uniwersytet Witolda Wielkiego)
3. „Warsztat badacza wieku XVIII w „Historyce” Władysława Konopczyńskiego”, międzynarodowa konferencja naukowa „Władysław Konopczyński jako badacz dziejów XVIII wieku” (Warszawa, 17-18 IX 2012, IH UW, IH PAN)
4. „Kulisy uchwalenia projektu KEN na sejmie rozbiorowym warszawskim 1773 r.”, XII Międzynarodowa Konferencja Naukowa Wielkie Księstwo Litewskie w XVIII wieku: państwo, kultura, edukacja (Wilno 10-11 X 2013, Instytut Historii Litwy, Uniwersytet Witolda Wielkiego)
5. „Projekt Komisji Edukacji Narodowej na sejmie rozbiorowym 1773-1775”, konferencja krajowa „Komisja Edukacji narodowej: ludzie i dzieło w dialogu pokoleń”, (Kraków 14-15 X 2013, UP w Krakowie, IHN PAN)
6. „Reakcja społeczeństwa szlacheckiego Rzeczypospolitej na pierwszy rozbiór”, konferencja krajowa „Społeczeństwo wobec państwa w Rzeczypospolitej szlacheckiej od XVI do XVIII w.” (Warszawa 15-16 V 2014, IH PAN)

7. „Detronizacja Stanisława Augusta i nowa elekcja. Rosyjskie plany wobec Rzeczypospolitej w dobie konfederacji barskiej”, konferencja krajowa „Wokół wolnych elekcji w państwie polsko-litewskim XVI-XVIII w. O znaczeniu idei wyboru – między teorią a praktyką” (Ustroń 27-28 XI 2014, IH UJ, IH UŚ, IH UW r)
8. „*Szalone zabobony prostactwa, którzy zapowietrzonym trupom titulo upiorów zęby wyrrywali i krew ich ssali*, czyli o polskich planach kordonu sanitarnego w czasie konfederacji barskiej”, konferencja krajowa „Czystość i brud. Higiena nowożytna (XV-XVIII w.)” (Bydgoszcz 17 – 18 IX 2015, Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy, UMK)
9. “Anti-Plague Measures on the Polish-Ottoman Frontier during the Russo-Ottoman war 1768-1774 “, konferencja zagraniczna “Borders and Mobility Control in and between Empires and Nation-States in Modern and Early Modern Times” (Wiedeń 25-26 IX 2015, Department of Social and Economic History, University of Vienna)
10. “The Russian diplomatic correspondence from the Polish-Lithuanian Commonwealth in the second half of 18th century – ambassadors’ reports or governors’ accounts?”, konferencja zagraniczna “Wissen und Berichten”, (Akwizgran 7-9 IV 2016 , RWTH Aachen, Historisches Institut, Lehr- und Forschungsgebiet Geschichte der Frühen Neuzeit)
11. „Edycja francuskojęzycznych źródeł politycznych do dziejów panowania Stanisława Augusta – problemy edytorskie i koncepcje wydawnicze, na przykładzie *Entretiens du roi Stanislas-Auguste*” wystąpienie wspólnie z dr Ewą Zielińską (Warszawa 22 II 2019, Otwarte Seminarium Instytutu Książki i Czytelnictwa BN)
12. „Publikacja pruskich materiałów dyplomatycznych w Сборнике Императорского Русского Исторического Общества”, jako narzędzie realizacji polityki historycznej Imperium Rosyjskiego”, konferencja krajowa „Archiwiści i historycy w służbie państwa i społeczeństwa od późnego średniowiecza do końca XX wieku”, (Warszawa 16-17 V 2019, IH UW, IH PAN)
13. „*Można było sądzić, że z korzyścią dla imperium i sławą dla nas zakończyły się już wszystkie sprawy polskie*, czyli o problemie rosyjskiej dominacji w Rzeczypospolitej na przełomie lat 60 i 70 XVIII w.”, konferencja zagraniczna „Świt wolności ojczyzny” – Konstytucja 3 maja 1791 r. Geneza. Treść. Znaczenie”, (Wilno 19-21 X 2021, Muzeum Narodowe – Pałac Wielkich Książąt Litewskich w Wilnie)

14. „Czy pierwszy rozbiór miał miejsce w 1772? Nowe spojrzenie na sprawę datacji rozbioru”, konferencja krajowa „Po co nam niepodległość? Konferencja w związku z 250. rocznicą I rozbioru Rzeczypospolitej” (Warszawa 22-24 VI 2022, Instytut deRepublica, Zamek Królewski, Wydział Historii UW, IHN PAN)
 15. „Kaspar von Saldern i jego misja do Rzeczypospolitej (1771-1772)”, IV Kongres Badaczy Osiemnastego Wieku Wiek osiemnasty od kuchni, (Toruń, 14–16 IX 2022, PTBnWO, UMK)
 16. „Pruskie raporty dyplomatyczne jako przełomowe źródło do badania polityki rosyjskiej w dobie pierwszego rozbioru”, konferencja krajowa „Między Barokiem a Oświeceniem: Czasy rozbiorów”, (Olsztyn 12-14 X 2022, Instytut Północny im. Wojciecha Kętrzyńskiego).
 17. „Karol Perthees i jego ‘Memoriały’”, seminarium Komisji Geografii Historycznej Polskiego Towarzystwa Historycznego (Warszawa 8 XII 2022, IH PAN).
 18. „Karol Perthées - szkice do portretu królewskiego geografa” seminarium „Z warsztatów badaczy oświecenia” w ramach działań Pracowni Literatury Oświecenia (Warszawa 26 I 2023, IBL PAN)
- Ponadto przewodniczyłam panelowi na międzynarodowej konferencji "Między Warszawą a Dreznem", 10 X 2019, Warszawa, Łazienki Królewskie.
5. Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Mam za sobą doświadczenie pracy w zagranicznych instytucjach naukowych w:

- Rosji, gdzie w okresie po doktoracie (w latach 2019-2020), w sumie przez półtora miesiąca pracowałam w Moskwie, w AVPRI (Архив внешней политики Российской Империи) oraz w RGADA (Российский государственный архив древних актов);
- Niemczech, gdzie w okresie po doktoracie (w latach 2008, 2010, 2016, 2019, 2022) w sumie przez dwa i pół miesiąca prowadziłam badania archiwalne w Geheimes Staatsarchiv Preußischer Kulturbesitz (Berlin-Dahlem);

- Austrii, gdzie w okresie po doktoracie (w latach 2016, 2019, 2021), w sumie przez półtora miesiąca prowadziłam kwerendy archiwalne w Haus-, Hof- und Staatsarchiv w Wiedniu;
- Litwie, gdzie w Wilnie (w latach 2011, 2013 – w sumie trzy tygodnie) w ramach wymiany badawczej z Instytutem Historii Litwy oraz badań finansowanych przez IH PAN prowadziłam kwerendę w Lietuvos Mokslų Akademijos Vrublevskių Biblioteka.

6. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę lub sztukę.

Działalność w zakresie dydaktyki akademickiej:

W latach 1998-2000 oraz 2006 prowadziłam ćwiczenia warsztatowe ze studentami w ówczesnym Instytucie Historycznym Uniwersytetu Warszawskiego. W latach 2007-2010 prowadziłam kurs „History of Poland” dla studentów cudzoziemców w Centrum Języka Polskiego i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców „Polonicum” UW. Także w latach 2007-2010 prowadziłam zajęcia dla studentów, z zakresu historii nowożytnej, w Szkole Wyższej Przymierza Rodzin w Warszawie (obecnie Collegium Verum).

W latach 2017-2022 byłam promotorem pomocniczym doktoratów Rozalii Kosińskiej (Konfederacja radomska – dyktat rosyjski czy ruch szlachecki) i Piotra Skowrońskiego (Reforma Rady Nieustającej na sejmie 1776 r.) – oba obronione w IH PAN w 2022 r. Od 2022 r. sprawuję opiekę pomocniczą nad projektem doktorskim Grzegorza Kietlińskiego „Działalność podskarbiego Jana Andrzeja Morsztyna jako przyczynek do badań nad funkcjonowaniem urzędu podskarbińskiego w Koronie w II połowie XVII” (Szkola doktorska Anthropos).

Działalność organizacyjna w okresie po obronie doktoratu:

W latach 2009-2010 byłam sekretarzem Rady Naukowej IH PAN; w okresie 2010 (I-VIII) oraz od IX 2011 do XII 2017 byłam sekretarzem Pracowni Dziejów Nowożytnych, przekształconej następnie w Zakład Studiów Nowożytnych IH PAN. W latach 2012-2017 byłam sekretarzem i członkiem jury Nagrody im. Stanisława Herbsta przyznawanej przez PTH i TMH. Od 2013 do 2022 byłam sekretarzem i członkiem jury Nagrody im. Jerzego Michalskiego na najlepszą recenzję z zakresu historii opublikowaną w polskich czasopismach naukowych, przyznawanej przez IH PAN, PTH i TMH. Jestem pomysłodawcą tego konkursu i

autorem regulaminu nagrody. W latach 2010-2012, 2014-2016 byłam członkiem jury przyznającego stypendia Muzeum Historii Polski. Od 2017 do 2022 byłam współsekreterzem kapituły stypendium Fundacji Augusta hr. Cieszkowskiego.

Ponadto brałam udział w organizacji szeregu konferencji:

Współorganizowałam konferencję krajową „Władysław Konopczyński jako badacz dziejów XVIII wieku” (Warszawa, 17-18 IX 2012, IH UW, IH PAN), z ramienia IH PAN koordynowałam konferencję „W trzechsetną rocznicę Sejmu Niemego. 1717 – 2017” (Warszawa, 1 II 2017, IH PAN, Polskie Towarzystwo Badań nad Wiekiem Osiemnastym, Kancelaria Sejmu RP, Zamek Królewski w Warszawie, Muzeum Historii Polski), współorganizowałam konferencję „Archiwiści i historycy w służbie państwa i społeczeństwa od późnego średniowiecza do końca XX wieku” (Warszawa 16-17 V 2019, IH UW, IH PAN) oraz międzynarodową „Spotkania edytorskie: problemy edycji źródeł osiemnastowiecznych” (Warszawa, 2 X 2013, IH PAN); byłam wyłącznym organizatorem konferencji „Społeczeństwo wobec państwa w Rzeczypospolitej szlacheckiej od XVI do XVIII w.” (Warszawa, 15-16 V 2014, IH PAN); byłam współpracownikiem merytorycznym z ramienia IH PAN przy organizacji konferencji „Unia Polsko-Saska: Stan i perspektywy badań” (Warszawa, 26-27 XI 2015, DHI Warszawa, IH PAN, Justus-Liebig-Universitaet Giessen); byłam pomysłodawcą i współorganizatorem „Otwartego seminarium poświęconego pamięci dr Łukasza Kądzeli” (Warszawa 12 V 2022, WH UW).

Istotny dorobek popularyzatorski (z okresu po doktoracie):

Jestem autorem popularnonaukowych artykułów opublikowanych w prasie: „Rzeczpospolita w polityce Rosji w dobie konfederacji”, w: „Mówią Wieki” 2018, 3 (698); „Król i ambasador(owie)”, w: „Mówią Wieki” 2021, 5 (740); „Rosja gwarantką polskiego ustroju”, w: „Księga Kresów Wschodnich” nr 21 [dodatek do dziennika „Rzeczpospolita” 24 VI 2010]; „Między protekcją a zdradą”, w: „W Sieci Historii” nr 2 (33), luty 2016.

W ramach dwóch cykli wykładów otwartych organizowanych przez Muzeum Łazienki Królewskie wygłosiłam cztery wykłady (z których dwa ostatnie dostępne są na platformie YouTube i cieszą się dużą oglądalnością): w 2014 r. „Od przyjaźni do wrogości. Franciszek Ksawery Branicki i Stanisław August - nie tylko w świetle Pamiętników” oraz „Kontakty króla Stanisława Augusta z ambasadorami Katarzyny II w Warszawie w świetle Pamiętników królewskich”; w 2016 r. „Czy osiemnastowieczna Rzeczpospolita była państwem suwerennym?” ([youtube.com/watch?v=Hiabp3xJiCs](https://www.youtube.com/watch?v=Hiabp3xJiCs)) oraz w 2018 r. „Czy do I rozbioru mogło nie dojść? Kto, kiedy i dlaczego zdecydował o podziale Rzeczypospolitej?”

([youtube.com/watch?v=ktA-GhhvscU](https://www.youtube.com/watch?v=ktA-GhhvscU)). Wygłosiłam także wykład „Co robić w obliczu katastrofy? Stanisław August wobec I rozbioru”, w ramach cyklu wykładów "Stanisław August i jego Rzeczpospolita. Dramat państwa, odrodzenie narodu.", Warszawa, Zamek Królewski, 27 I 2011.

Ponadto w ramach V Dni Benedyktyńskich, w Tyńcu, 12 VI 2011, oraz w Muzeum Mazowieckim w Płocku, w ramach cyklu spotkań Konfrontacje Historyczne, 19 IV 2012 wygłosiłam odczyty „Czy konfederacja barska była przyczyną pierwszego rozbioru? - czyli Rzeczpospolita pomiędzy Prusami i Rosją w latach 60 i 70 XVIII w.”. Poprowadziłam także dyskusję panelową "W poszukiwaniu prawdziwej Rzeczypospolitej. Główne nurty myśli politycznej Sejmu Czteroletniego - wokół najnowszej publikacji dr Rafała Lisa", organizacja IH PAN i Stowarzyszenie Potomków Sejmu Wielkiego (11 III 2016).

Udzieliłam także kilku wywiadów popularyzujących moje badania, z których dwa mają największy oddźwięk (co widoczne jest m.in. w postaci cytowań w Wikipedii): „Zawiązanie konfederacji barskiej” dla portalu internetowego Muzeum Historii Polski (<https://muzhp.pl/pl/c/1941/zawiazanie-konfederacji-barskiej>); „Zaborcy dążyli do prawnego usankcjonowania I rozbioru” dla PAP (<https://dzieje.pl/aktualnosci/dr-dorota-dukwicz-zaborcy-dazyli-do-prawnego-usankcjonowania-i-rozbioru>)

Wspólnie z prof. prof. Zofią Zielińską i Piotrem Ugniewskim wzięłam udział w audycji radiowej "Co z tym Stasiem?" w ramach serii "Naukowe wieczory z Jedyńką", PR program I, (26 X 2010); wspólnie z dr Marią Czeppe oraz prof. prof. Zofią Zielińską i Anną Grześkowiak-Krwawicz uczestniczyłam w audycji „Bohaterowie pamiętników króla Stanisława Augusta” w cyklu „Klub ludzi ciekawych wszystkiego”, PR program II (21 V 2016); w 2022 r. wzięłam udział w nagraniach dwóch programów dla TVP Historia, w ramach serii „Sądy, przesady. W powiększeniu” (vod.tvp.pl/programy,88/sady-przesady--w-powiekszeniu-odcinki,274577) – moje komentarze zostały wykorzystane w programach poświęconych Jerzemu Michalskiemu oraz Richardowi Butterwick-Pawlikowskiemu.

Wzięłam udział w panelu dyskusyjnym „Rzeczpospolita i Moskwa do 1795 roku” (3 II 2015) ([youtube.com/watch?v=ojf6X9vXO4E](https://www.youtube.com/watch?v=ojf6X9vXO4E) – 16 tys. wyświetleń)

Ponadto wygłosiłam wiele pogadanek dla młodzieży szkolnej i seniorów (tych ostatnich w ramach Uniwersytetu Trzeciego Wieku).

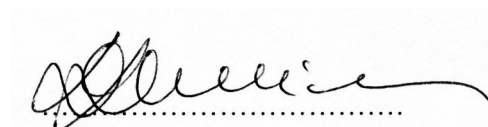
7. Oprócz kwestii wymienionych w pkt. 1-6, wnioskodawca może podać inne informacje, ważne z jego punktu widzenia, dotyczące jego kariery zawodowej.

Jednym z ważnych pól mojej aktywności zawodowej od r. 2006 jest praca w redakcji „Kwartalnika Historycznego”. W latach 2006-2012 byłam sekretarzem redakcji, potem zostałam powołana do Komitetu Redakcyjnego czasopisma, a od 2020 r. byłam zastępcą Redaktora odpowiedzialnym za teksty dotyczące wieku XVIII w. Od stycznia 2023 r. jestem Redaktorem „Kwartalnika Historycznego” i kieruję pismem jako pierwsza kobieta w ponad stutrzydziestoletniej historii tego najważniejszego polskiego czasopisma historycznego.

W latach 2006-2010 współpracowałam także z redakcją „Acta Poloniae Historica” (przygotowywałam noty informacyjnych o nowych publikacjach).

Od roku 1999 jestem członkiem Polskiego Towarzystwa Badań nad Wiekiem Osiemnastym, a w latach 2002-2008 wchodziłam w skład zarządu tego towarzystwa; w latach 2006-2008 redagowałam „Biuletyn Polskiego Towarzystwa Badań nad Wiekiem Osiemnastym”.

Byłam recenzentem wewnętrznym w czasopismach „Rocznik Warszawski. Seria Nowa”, „Klio. Czasopismo poświęcone dziejom Polski i powszechnym”, „Czasopismo Prawno-Historyczne”, „Historia Slavorum Occidentis”, „Rocznik Lituanistyczny”. Byłam także recenzentem wydawniczym edycji *Przy boku króla Stanisława Leszczyńskiego (1706-1709)*, t. 2: *W wędrówkach po Polsce między Gdańskiem a Lwowem w latach 1708-1709. Listy królewskiego sekretarza Józefa Michała Karpia oraz fragmenty z gazet pisanych i diariuszy* (wyd. J. Dygdała, Wydawnictwo IH PAN, Warszawa 2019) oraz dwutomowej edycji *Korespondencja Stanisława Augusta z Katarzyną II i jej najbliższymi współpracownikami (1764-1796)* (wyd. i oprac. Z. Zielińska, Muzeum Łazienki Królewskie, Warszawa 2022). Recenzowałam także projekty doktorskie w procesie rekrutacji do Szkoły doktorskiej Anthropos.

(podpis wnioskodawcy)